

forte Tid, der sandsynligvis er levet dette Møde, og jeg skulde derfor gjerne have opsat til næste Møde at udtale mig om de foreliggende Spørgsmaal, dersom ikke den ærede sidste Taler med saa stor Bestemthed havde gjort Indsigelser imod, jeg kan gjerne sige, Lovens Aand. Disse Indsigelser have til en vis Grad gjort Indtryk paa mig, og da jeg frygter, at de muligvis paa Andre kunne have gjort et Indtryk, som er modsat det, de have gjort paa mig, har jeg ikke troet det rigtigt at udsætte Besvarelsen af en Deel af de Anter, hvormed den ærede sidste Taler fremkom. Han begyndte med at udtale, at dette Lovudkast ikke tilbød Communerne større Myndighed, end de allerede hidtil have haft, og man skulde deraf nærmest formode, at hans Mening var at stemme mod Udcastets Overgang til 2den Behandling; men det beroligede mig dog noget at høre Slutningen af den ærede Rigsdagsmands Foredrag, i hvilken han betingede sin Stemme for Lovudkastet af, at der foretoges nogle Forandringer, hvorom han meente, at vi kunde blive enige. Jeg haaber, at den ærede Rigsdagsmand under dette „Vi“ indbefatter ogsaa Regjeringen, og i saa Tilfælde kan der dog ikke være Spørgsmaal om særdeles indgribende Forandringer, Forandringer, der angribe selve Principet i Loven. Efter hvad der er udtalt af flere ærede Rigsdagsmænd, som tidligere have haft Ordet, maa jeg ogsaa antage, at den af den ærede Rigsdagsmand udtalte Anskuelse ikke er den almindelige, men dette berøver vistnok tildeels paa, at han ikke paa ethvert Punkt fuldstændig har forstaaet, hvad der er udtalt i Lovudkastet, og at han paa andre Punkter ikke fuldstændig har opfattet den nuværende Tilstand saaledes, som den i Virkeligheden er. Deraf troer jeg det for en stor Deel hidrører, at den ærede Rigsdagsmand kunde stilde den fremtidige Tilstand i Henhold til Lovudkastet som — jeg turde fristes til at sige — mørk i Sammenligning med den nuværende. En saadan Feiltagelse med Hensyn til det Bestaaende har f. Ex. gjort sig gjældende ved hans Uttringer om Sogneforstanderskabets Stilling ligeoverfor Fattigbestyrelsen. Han udtalte, at der nu Intet kunde udgives uden Sogne-

forstanderskabets Villie, men den ærede Rigsdagsmand er altsaa aldeles uvidende om, at Præsten mellem de forskjellige Møder er fuldt berettiget til at give midlertidig Hjælp, og at netop det, at Sognepræsten undertiden benytter sig heraf i meget rigeligt Maal, er en hyppig Anledning til Stridigheder mellem Præsten og Sogneforstanderskabet. — En Misforstaaelse af Lovudkastet var det paa den anden Side ogsaa, naar den ærede Rigsdagsmand deraf ublede, at Sogneforstanderskabet for Fremtiden vilde være berøvet sin nuværende Indflydelse paa Skolens egentlige Gjerning. Der staaer i Lovudkastet, at Præsten skal føre Tilsyn med denne, men der staaer ikke ubetinget, at Sogneforstanderskabet er ubeløst deraf, og jeg troer ikke, at det efter almindelige Fortolkningsregler kan uledes af Udcastet, at det skulde være Præsten og Skolelæreren tilladt at ubelufte Sogneforstanderskabet fra den Control, som det ved at overvære Examen eller paa anden Maade maatte faae ifinde at udøve med Hensyn til Skoleundervisningen. — Det var en Misforstaaelse af det nu bestaaende Forhold, naar den ærede Taler ansøgte, at Communerne fortiden kunne paaligne saa Meget, de lystte. Der høres ikke Mere til, end at en enkelt Beboer klager over et saadant Forhold, for at det bliver forandret, og det er altsaa en Uvidelse af Sogneforstanderskabets Indflydelse, at det, uden at Nogen kan sige Noget som helst derimod, kan paaligne et Beløb udover Gennemsnittet af de tre foregaaende Aar. Søvrigt maa jeg med Hensyn til denne Begrænsning gjøre opmærksom paa, at det er den samme, som er foreslaaet for de mindre Rigsstadcommuner, og jeg maa endnu gjøre opmærksom paa, at vel fluctuerer det aarlige Bidrag stærkt, jo mindre Paaligningscommunen er, men dersom Lovudkastets Forslag om, at samtlige Kasser indensfor Communes Grændser samles til een, vedtages, vil Fluctuationerne i den fælles Kommunekasse ikke blive saa store, som de hidtil have været, henholdsvis i Fattigkassen, i Skolekassen for enkelte Districter o. s. v. — En Misforstaaelse, som jeg ogsaa maa tillade mig at berigtige, er den, at det er noget Nyt, naar der i Lovudkastet er Tale om at gjøre Ansvar gjældende — vel at mærke ikke corporligt An-